

РЕШЕНИЕ

№ 381

гр. Варна, 07.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 8 СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ралица Райкова

при участието на секретаря Гергана Ж. Дженкова
като разгледа докладваното от Ралица Райкова Гражданско дело № 20223110113778 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано от предявени от С. С. Г. срещу В. Г. С. кумулативно обективно съединени иски, както следва:

1) ревандикационен иск с правно основание чл. 108 ЗС да бъде прието за установено, че ищецът е собственик на лек автомобил марка „Форд“, модел „Транзит“, рег. № ***, рама ***, двигател *** и да бъде осъден ответникът да му предаде владението върху автомобила; и

2) осъдителен иск с правно основание чл. 59, ал. 1 ЗЗД за заплащането на сумата от 2350 лв., представляваща обезщетение за ползване без основание на собствения на ищеца лек автомобил марка „Форд“, модел „Транзит“, рег. № ***, рама ***, двигател ***, за периода от 18.03.2018 г. до 17.10.2022 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба – 17.10.2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

Твърди се в исковата молба, че ищецът е собственик на лек автомобил марка „Форд“, модел „Транзит“, рег. № ***, рама ***, двигател ***, като през м. март 2018 г. е предал същия на ответника Весил Г. С. по предварителни уговорки с него за продажба на автомобила и го е упълномощил с правата да подготви документите за прехвърлянето на собствеността. Сочи се, че ищецът е предоставил на ответника всички документи на автомобила, вкл. и регистрационните талони. Навежда се, че вместо да подготви документите за прехвърляне на собствеността на автомобила ответникът продължил да ползва МПС за негови собствени нужди и отказал да сключи договор за продажба. Ищецът направил опити да си върне автомобила като се е посъветвал с органите на полицията, но от там му заявили устно, че в конкретния казус липсвало престъпление. Многократно били правени опити да бъде поканен ответника да оформят замислената сделка, но до подаване на исковата молба той не предприел нищо по този въпрос, а същевременно продължавал да ползва автомобила, за който ищецът заплащал данъците. Ищецът счита, че за ползването на автомобила ответникът

му дължи обезщетение за периода от 18.03.2018 г. до 16.10.2022 г. в размер на 50 лв. месечно или общо 2350 лв. В уточняващите молби ищецът пояснява, че уговорката между страните във връзка с упълномощаването на ответника е била ищецът да прехвърли собствеността върху автомобила на ответника след като се снабди с всички необходими документи за изповядване на сделката пред нотариус, вкл. за застрахователната стойност, платени данъци и др., както и ответникът да разполага със сумата, представляваща продажната цена, таксите и разноските по нотариалното прехвърляне, за което последният е поел задължение. Излага се, че предвид честите пътувания на ищеца извън пределите на Република България, невъзможността на ответника да осигури парични средства за нотариалното прехвърляне на собствеността върху автомобила в период, в който ищецът е в страната, както и с оглед голямото доверие, което ищецът е имал на ответника, се наложило да бъде издадено процесното пълномощно, с което на ответника били предоставени права сам да прехвърли на себе си автомобила без да е необходимо да се съобразява с ищеца. Твърди, че продажната цена за автомобила не му е заплатена от ответника. Сочи, че е правил опити да се свърже с ответника по телефона, както и е посещавал лично адреса на който живее, но всички опити били безуспешни. Впоследствие телефонът на ответника бил изключен, а последният опит, който е направен от ищеца, бил осъществен по-малко от месец преди предявяване на иска, като отново посетил адреса на ответника, но не го открил. С уточняваща молба от 26.10.2023 г. ищецът пояснява, че е придобил процесния автомобил чрез покупка преди около 15 години от Германия, гр. Хамбург, като за продажбата е съставен „кауфентрак“ (документ между купувача и продавача, за който се изисква само писмена форма и е необходимо да се преведе на български език и да се представи пред КАТ, за да се регистрира автомобила. След регистрацията на автомобила и издаване на регистрационните свидетелства (малък и голям талон), документът е останал в институцията, извършила регистрацията и ищецът не разполага с него. При тези съображения моли за уважаване на предявените искове и присъждане на сторените съдебни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът В. Г. С., чрез назначения му особен представител адв. В. С. е депозирал писмен отговор на исковата молба, в който изразява становище за неоснователност на исковите претенции. Сочи се, че с оглед представеното пълномощно, с което е упълномощен ответникът да извършва всякакви правни и фактически действия, вкл. да deregистрира автомобила и да го сменя от отчет, не може по категоричен начин да бъде установено само по заплащане на дължимите данъци, че вещта съществува. Излага се, че няма представен протокол за предаването на вещта на пълномощника. Поддържа се, че продажната цена е платена на продавача, без вещта да е нотариално прехвърлена. Твърди се, че не е сключен предварителен договор и не съществува уговорка между страните за прехвърляне собствеността върху МПС в определен срок. Оспорва се ответникът да е бил канен да подпише договор за продажбата на МПС пред нотариус. Поддържа се, че обезщетение за ползване на вещта се дължи след датата на покана, а такава не е представена по делото. В този смисъл моли за отхвърляне на предявените искове. В проведеното на 03.11.2024 г. о.с.з. процесуалният представител на ответната страна заявява, че не оспорва обстоятелството, че ищецът е придобил вещта по посочения от него начин, тъй като в действителност при закупуване на автомобил от Германия се издава такъв документ, но по делото не е представен талон за регистрирането на автомобила в България, от който да бъде направен извод, че е собственик в страната.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните писмени и гласни

доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Според приложената справка-удостоверение за 20.03.2018 г., издадена от Нотариус Камен Костадинов, рег. № 520 на НК, с пълномощно с № 1952/20.03.2018 г. ищецът е упълномощил ответника да го представлява пред трети лица за продажба от негово име и за негова сметка на лек автомобил марка „Форд“, модел „Транзит“, рег. № ***, рама ***, двигател ***, цвят бежов, да получи продажната цена, както и да управлява в страната и чужбина процесния микробус, да извършва регистрации и прегистрации на автомобила, да го представлява в процедура по дерегистрация/снемане от отчет на МПС и др. На същата дата ищецът е издал и декларация по чл. 264, ал. 2 ДОПК за липса на задължение, необходима при прехвърляне на собствеността върху моторни превозни средства.

Видно от представената разписка от 16.09.2022 г., издадена от „Изи пей“, Г. С.ов Г. е заплатил на посочената дата сумата от 471,08 лв. за данък върху превозните средства за периода 2018 г. – 2021 г. относно автомобил с рег. № ***, собственост на С. С. Г..

Съгласно удостоверение № 685056/31.10.2022 г. за застрахователна стойност на МПС, процесният автомобил е произведен през 1997 г., изминал е над 200 хил. километра и е със застрахователна стойност в размер на 2100 лв.

За процесното МПС е имало активна застраховка „Гражданска отговорност“ при застраховател „ЗД ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД за периода 02.11.2018 г. – 02.05.2019 г.

Видно от представеното удостоверение от 28.11.2023 г. от ОД на МВР – Варна, Сектор „Пътна полиция“, лек автомобил марка „Форд“, модел „Транзит“, рег. № ***, рама ***, двигател ***, цвят бежов, с дата на първа регистрация 26.09.1997 г., е регистрирано на ищеца С. С. Г., считано от 22.06.2009 г. и към настоящия момент. Считано от 24.07.2019 г. и към датата на издаване на удостоверението процесното МПС е с прекратена регистрация по чл. 143, ал. 10 ЗДвП при получено уведомление от „Гаранционен фонд“ с № 92755/21.06.2019 г. за превозно средство без заплатена застраховка „Гражданска отговорност“.

Изяснява се от изпратената от ОД на МВР – Варна, Сектор „Пътна полиция“, справка за нарушител/водач, че на ищеца за процесния период са издавани фишове от 05.01.2019 г. и 16.08.2019 г. за неправилно паркиране и за нарушение на правилото през деня моторните превозни средства да се движат с включени светлини за движение през деня или с къси светлини.

От страна на ищеца са ангажирани гласни доказателствени средства чрез разпита на свидетеля Съби Стефанов Г. (негов баща). Установява се от свидетелските показания на разпитания свидетел, че ищецът закупил процесния микробус преди десет – петнадесет години от Германия. Изяснява се, че през 2018 г. ищецът е предал на ответника микробуса, като му е издал пълномощно с уговорката до една седмица ответникът да събере пари, за да му плати продажната цена и да се прехвърли собствеността върху автомобила. Ответникът не спазил договорката и продължил да управлява процесния автомобил без да е заплатил никаква сума на ищеца. Последният живеел в Германия от седем-осем години и като се връщал за по два-три дни правил опити да потърси ответника, за да си поиска автомобила, но същият изчезнал с микробуса. Ищецът подавал и жалби в полицията, но оттам го уведомили, че може да си върне автомобила само чрез съда. Свидетелят се притеснявал да отправя претенции

относно микробуса към семейството на ответника, тъй като виждал баща му и братовчедите му, защото били бойни и агресивно настроени, за да не стане кавга, поради което ги подминавал с наклонена глава. Свидетелства, че за автомобила идвали глоби от КАТ, като ищецът му изпращал пари, за да плати глобите и данъците на автомобила, въпреки че той се ползвал от ответника.

При така констатираните обстоятелства, съдът достигна до следните правни изводи:

По отношение на иска с правно основание чл. 108 ЗС

Разпоредбата на чл.108 ЗС регламентира възможността на собственика да иска своята вещ от всяко лице, което я владее или държи, без да има основание за това.

Съгласно т. 2а от Тълкувателно Решение № 4 от 14.03.2016 г. по т.д. № 4/2014 г. на ОСГК на ВКС, съдът, сезиран с осъдителен иск по чл. 108 от Закона за собствеността, следва да се произнесе с отделен установителен диспозитив за принадлежността на правото на собственост към патримониума на ищеца

При съвкупния анализ на събраните по делото писмени и гласни доказателства настоящият състав намира, че се установява по категоричен начин, че ищецът е закупил от Германия процесния лек автомобил марка „Форд“, модел „Транзит“, рама ***, двигател ***, като го е регистрирал в България на 22.06.2009 г. Изяснено е по делото, че страните са постигнали договореност ищецът да продаде на ответника автомобила, в изпълнение на която ищецът предал на ответника процесното МПС и го упълномощил на 20.03.2018 г. с правата да подготви необходимите документи за продажбата до една седмица, след което да се осъществи прехвърлянето на собствеността върху автомобила и ответникът му да заплати продажната цена. От свидетелските показания на разпитания по делото свидетел се установява, че ответникът не спазил уговорката си с ищеца, а продължил да управлява автомобила, въпреки многократни опити на ищеца да си върне МПС. Не се твърди от ответната страна, че фактическата власт върху автомобила впоследствие е предадена на друго лице или че е автомобилът е върнат на ищеца, респ. не са и представени доказателства в тази връзка. Не се противопоставя на ищеца и годно основание за задържането на вещта от ответника.

Ответникът, чрез назначения му особен представител, релелира възражение относно съществуването на вещта с аргумент, че с оглед представеното пълномощно, с което е упълномощен ответникът да извършва всякакви правни и фактически действия, вкл. да deregистрира автомобила и да го сменя от отчет, не може по категоричен начин да бъде установено само по заплащане на дължимите данъци, че вещта съществува. В тази връзка по делото е представено удостоверение от 28.11.2023 г. от ОД на МВР – Варна, Сектор „Пътна полиция“, от което се установява, че от 24.07.2019 г. процесното МПС е с прекратена служебно регистрация, съгласно чл. 143, ал. 10 от ЗДвП. Посочената разпоредба предвижда, че служебно се прекратява регистрацията на пътни превозни средства, за които е получено уведомление от Гаранционния фонд по чл. 574, ал. 11 от Кодекса за застраховането, и се уведомява собственикът на пътното превозно средство. Служебно прекратена регистрация на пътно превозно средство се възстановява служебно при предоставени данни за сключена застраховка от Гаранционния фонд по реда на чл. 574, ал. 6 или по желание на собственика след представяне на валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Обстоятелството, че МПС е с прекратена служебно регистрация по този ред не означава, че движимата вещ е погинала и не съществува, а че е отменено

разрешението на превозното средство да се използва в пътното движение, като регистрацията подлежи на възстановяване при определени в закона случаи. Нещо повече, автомобил с прекратена регистрация по чл. 143, ал. 10 от ЗДвП е част от гражданския оборот и може да е предмет на разпоредителни сделки – арг. чл. 144 ЗДвП. Доколкото по делото липсват каквито и да е данни, от които може да бъде направен извод, че вещта е погинала, съдът намира, че процесният автомобил съществува и възражението на ответника в тази връзка е неоснователно.

При тези правни съображения настоящият съдебен състав приема, че предявеният ревандикационен иск с правно основание чл. 108 ЗС е основателен и следва да бъде уважен.

По отношение на иска с правно основание чл. 59, ал. 1 ЗЗД

Възникването на спорното материално право по отношение на предявения иск с правно основание чл. 59 ЗЗД се обуславя от осъществяването на следните материални предпоставки (юридически факти): 1. ответникът да е ползвал през релевантния период без правно основание (без да е съществувал действителен правопораждащ юридически факт) процесния автомобил; 2. ищецът да е собственик на процесната движима вещ, като не е могъл да я ползва лично или е бил лишен от възможността да получава от нея доходи; 3. ответникът да са е обогатил; 4. ищецът да е обеднял, тъй като не е могъл лично да ползва автомобила или да получава от него доходи; 5. връзка между обедняването и обогатяването, която не следва да е причинноследствена, а да е предпоставена от един или от няколко общи факта и 6. за ищеца да липсва друг ред за защита на твърдените права. Вземането е изискуемо от момента на разместване на имущественото благо, като покана е необходима единствено за поставяне на длъжника в забава (Тълкувателно решение № 5/21.11.2019 г. по т.д. № 5/2017 г. на ОСГТК на ВКС).

При предявена претенция за заплащане на обезщетение за лишаване от ползуване, на собственика на вещта се присъжда такава сума, каквато той би получил от ползувачото без основание тази вещ лице, ако помежду им беше сключен договор за отдаването ѝ под наем, респ. собственикът би могъл да получи ако беше отдал вещта под наем на трето лице. Тази сума собственикът безусловно би получил, а ползувачото вещта лице безусловно дължи при ползуването и в този смисъл е налице обогатяване на ползувачото вещта лице за сметка на обедняването на нейния собственик. В този смисъл – Решение № 4 от 23.01.2009 г. на ВКС по гр. д. № 5382/2007 г., II г. о.

Както бе изяснено по-горе, по безспорен начин по делото е установено, че ищецът е собственик на процесния автомобил, който през исковия период е бил лишен от възможността да го ползва поради поведението на ответника, който е упражнявал фактическата власт върху автомобила след като го е получил през м. март 2018 г. и до настоящия момент, в т.ч. и до датата на предявяване на иска 17.10.2022 г., не го е върнал на ищеца. Ответникът не е изпълнил задължението си по постигнатата между страните договорка да заплати продажната цена на автомобила на ищеца и да прехвърли собствеността върху същия, като без основание е продължил да управлява собственото на ищеца МПС.

Следователно, като ответникът е ползвал процесния автомобил без правно основание, той се е обогатил за сметка на ищеца чрез спестяването на разходи за заплащане на наемна цена, а ищецът е обеднял чрез невъзможността да използва МПС лично или по стопански начин, вследствие на което в неговия патримониум не са

постъпили имуществени права (граждански плодове). Това разместване на блага е настъпило от общия факт – ползването на вещта без правно основание, поради което това имуществено неравновесие трябва да бъде възстановено чрез заплащане на равностойността на пазарния наем за процесния период, който съдът определя по правилото на чл. 162 ГПК, отчитайки годината на производство на автомобила – 1997 г., в размер на 50 лв. месечно или общо за периода от 18.03.2018 г. до 17.10.2022 г. (55 месеца) възлиза на 2750 лв., като с оглед принципа на диспозитивното начало (арг. чл. 6, ал. 2 ГПК, предписващ, че предметът на делото и обемът на дължимата защита се определят от страните) искът следва да бъде уважен изцяло за претендираната сума от 2350 лв., който размер на иска не е оспорен от ответника с отговора на исковата молба.

По разноските:

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца следва да се присъдят сторените съдебни разноски в размер на 594 лв., представляващи сбор от заплатени държавни такси в размер на 194 лв. и депозит за особен представител на ответника в размер на 400 лв. Съгласно чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗА в тежест на ответника следва да бъдат възложени съдебни разноски за сумата от 600 лв., представляваща възнаграждение за процесуално представителство на адвоката, предоставил безплатната правна помощ на ищеца в настоящото производство.

Така мотивиран, Районен съд – Варна

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения иск с правно основание чл. 108 ЗС в отношенията между С. С. Г., ЕГН *****, с адрес ***, и В. Г. С., ЕГН *****, с адрес ***, че С. С. Г., ЕГН *****, **е собственик на лек автомобил марка „Форд“, модел „Транзит“, рег. № ***, рама ***, двигател ***.**

ОСЪЖДА В. Г. С., ЕГН *****, с адрес ***, **да предаде** на С. С. Г., ЕГН *****, с адрес *** **владението на лек автомобил марка „Форд“, модел „Транзит“, рег. № ***, рама ***, двигател *****, на основание чл. 108 ЗС.

ОСЪЖДА В. Г. С., ЕГН *****, с адрес ***, **да заплати** на С. С. Г., ЕГН *****, с адрес ***, сумата от **2350 лв.** (две хиляди триста и петдесет лева), представляваща обезщетение за ползване без основание на собствения на ищеца лек автомобил марка „Форд“, модел „Транзит“, рег. № ***, рама ***, двигател *** за периода от 18.03.2018 г. до 16.10.2022 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба – 17.10.2022 г. до окончателното изплащане на сумата, на основание чл. 59, ал. 1 ЗЗД.

ОСЪЖДА В. Г. С., ЕГН *****, с адрес ***, **да заплати** на С. С. Г., ЕГН *****, с адрес ***, сумата от **594 лв.** (петстотин деветдесет и четири лева), представляваща сторени съдебни разноски, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

ОСЪЖДА В. Г. С., ЕГН *****, с адрес ***, **да заплати** на адвокат Т. И. И., вписан в Адвокатска колегия – Варна, личен номер на адвокат № 1000150290, със служебен адрес ***, сумата от **600 лв.** (шестстотин лева), представляваща адвокатско възнаграждение за предоставена в полза на ищеца С. С. Г. безплатна адвокатска помощ по делото, на основание чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗА.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд – Варна в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от Решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____